

ZURNAL 14

UNIVERZITY PALACKÉHO V OLOMOUCI ROČNÍK 21

• 10. února 2012

V čísle:

Nový portál o celoživotním vzdělávání

• **Téma: akademické svobody** • **Historický místopis Moravy a Slezska** • **Rozšířená nabídka studia chemických oborů** • **S embéčkem na cestě kolem světa** • **Informace z Koordinační odborové rady VOS** • **Program Akademických dnů 2012**

• **Univerzita otevřela 1. února svou první univerzitní mateřskou školu a Klub předškoláků.** Slavnostního přestřižení pásky se ujali (zleva) děkan PŘF prof. Juraj Ševčík, vedoucí řešitelského týmu doc. Eva Šmelová, děkanka PdF prof. Libuše Ludíková a rektor UP prof. Miroslav Mašláň.

(Více informací najdete na str. 2)

-red-, foto -mo-

Univerzita investuje osmdesát milionů z projektu na inovaci předmětů a vznik mezioborových studií

■ Oddělení pro podporu dalšího vzdělávání UP připravilo ve spolupráci s fakultami projekt v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, jenž nemá v České republice obdoby. Osmdesát milionů korun, které díky němu univerzita získala, půjde na vytvoření a zavedení nových distančních prvků do výuky (e-learningové studijní opory), do inovace tří stovek předmětů v jedenácti akreditovaných studijních programech bakalářských i magisterských studií a do inovace metod a obsahů výuky.

Slavnostní zahájení projektu se uskutečnilo ve čtvrtek 26. ledna ve Velké zasedací místnosti Rektorátu UP. Setkání zahájil hlavní řešitel JUDr. Mag. iur. Michal Malacka, Ph.D., MBA: „Chci vyjádřit svou radost nad tím, že jde o projekt na-

příč celou univerzitou. Budeme spolupracovat s odpovědnými osobami na každé z zapojených fakult. Rád bych poděkoval všem, kteří se do tohoto projektu pracovníčně zapojili, za jejich vysoké nasazení a tempo. Přeji projektu POMEŽÍ mnoho úspěchů, i když to nebude vůbec jednoduché.”

Na prvního řečníka v zápětí krátkým proslovem navázal prof. Miroslav Mašláň, CSc. „Rád bych poděkoval všem, kteří se na přípravě tohoto významného projektu podíleli. Cením si toho, že se jednotlivé součásti Univerzity Palackého začaly parciálně překrývat. Doufám, že se i díky této skutečnosti stane Univerzita Palackého na vzdělávacím i výzkumném poli České republiky ještě silnější,” vyjádřil se rektor UP.

Základním cílem projektu je zefektivnit a zvýšit kvalitu výuky na UP. Inovace se dotknou 301 studijních předmětů v 11 studijních programech na čtyřech fakultách UP. Dojde k novému zpracování obsahu předmětů, zavádění nových metod do výuky a rovněž k vytvoření cizojazyčné varianty předmětů či e-learningové podpory předmětů. „Hlavním výstupem projektu je vznik nově pojatých předmětů, které budou nově přednášeny našim studentům. Za velmi důležité považuji vytvoření modulu mezioborových studií, který chápu jako určité přemostění – má být pozvánkou pro studenty z jednotlivých fakult na ostatní pracoviště a fakulty,” uvedl PhDr. Jiří Pospíšil, Ph.D., hlavní koordinátor projektu.

Dokončení na str. 10

Ministr školství předal jmenovací dekrety novým profesorům

■ Prof. Milada Bocáková, Ph.D., vedoucí Katedry biologie Pedagogické fakulty UP, prof. Petr Bachleda, CSc., přednosta II. chirurgické kliniky Lékařské fakulty a FNOL, a prof. Jaroslav Miller, M.A., Ph.D., vedoucí Katedry historie Filozofické fakulty UP, převzali 1. února profesorské dekrety spolu s dalšími 78 nově jmenovanými profesory vysokých škol.

Profesorský titul s účinností od 1. února obdrželo celkem 18 docentek a 60 docentů českých vysokých škol. Ve Velké aule Karolina v Praze jim je předal ministr školství Josef Dobeš společně s ministrem obrany Alexandrem Vondrou. Prezident ČR Václav Klaus se kvůli zranění předání dekretů neúčastnil.

Prof. Milada Bocáková, Ph.D., obdržela profesorský titul pro obor Zoologie na návrh Vědecké rady Masarykovy univerzity v Brně. Na návrh Vědecké rady UP byl prof. Petr Bachleda, CSc., jmenován pro obor Chirurgie, a prof. Jaroslav Miller, M.A., Ph.D., pro obor Historie.

Dokončení na str. 8

Plakáty z mezinárodní soutěže připomínají oběti holocaustu

■ V prostorách Děkanátu Filozofické fakulty UP je od 1. února instalována výstava s názvem *Keeping the Memory Alive/Children in the Holocaust (Zachování živé paměti – Děti za holocaustu)*. Tvoří ji vítězné práce vzešlé z mezinárodní soutěže o nejlepší plakát na stejné téma. Vedle studentů z Francie a Izraele se této soutěži účastnili také studenti čtyř českých univerzit – UJEP v Ústí nad Labem, UTB ve Zlíně, VUT v Brně a ZČU v Plzni. Při příležitosti Mezinárodního dne památky obětem holocaustu výstavu připravily Centrum judaistických studií Kurta a Ursuly Schubertových FF UP a Židovská obec Olomouc ve spolupráci s Evropským institutem odkazu šoa v České republice. Šestnáct vítězných plakátů mohou zájemci zhlédnout rovněž ve Vlastivědném muzeu v Olomouci do 12. února. Ve shodném termínu jsou vítězné práce mj. prezentovány také v budově Spojených národů v New Yorku a jiných prestižních lokalitách osmdvaceti zemí světa.

-red-, foto -mo-

FTK a ČH Speciálních olympiád podepsaly novou smlouvu

■ Spolupráce Fakulty tělesné kultury s institucemi z praxe byla potvrzena 23. ledna další smlouvou, tentokrát s Českým hnutím Speciálních olympiád (ČHSO). Inovovaný obsah smlouvy z předchozích let obsahuje mj. závazek FTK rozvíjet vzdělávací kurzy trenérů, vychovatelů a dobrovolníků, angažujících se ve sportovních klubech Speciálních olympiád, zajišťovat výzkumy a jejich výsledky implantovat do praxe ČHSO

a předávat trenérům i rodičům. ČHSO umožní široké spektrum praxí studentům FTK, resp. UP a vytvoří podmínky pro výzkumná šetření. Společně pak budou prezentovat veškeré výsledky akcí, uskutečňovaných v rámci této smlouvy.

Smlouvu podepsali děkan FTK doc. Zbyněk Svozil a ředitelka ČHSO prof. Hana Válková, členka Katedry aplikovaných pohybových aktivit FTK (na snímku).

České hnutí speciálních olympiád (ČHSO) je oficiálním akreditovaným národním programem Special Olympics Inc. Organizuje akce speciálních olympiád v České republice a zajišťuje zapojení ČR do mezinárodních programů SO. V ČR sdružuje 127 sportovních klubů a do jeho programu pravidelného sportování je v těchto klubech zapojeno přes 2500 sportovců s mentálními postiženími.

-red-, foto Iva Dostálová

K průběhu zápisu na letní semestr 2011/12

■ Ve dnech 23. a 24. ledna se uskutečnil zápis předmetů na letní semestr akademického roku 2011/12. V první den zápisu se zapsalo celkem 8 741 studentů z pěti fakult UP (FF, PdF, PŘF, FTK, CMTF). Ve špičkách (vždy v sudou hodinu – 8, 10, 12, 14, 16 a 18 hodin) bylo ve stejném okamžiku až 5 863 požadavků na zápis. Výsledný počet zapsaných rozvrhových akcí během prvního dne vyšplhal až k cifře 76 657. V úterý 24. ledna se zapsalo celkem 1 417 studentů PF a 9 622 studentů ostatních fakult, což představovalo 18 155 zapsaných rozvrhových akcí. Celkový počet zapsaných rozvrhových akcí v letošním roce znamená nárůst přibližně o 34% oproti loňsku.

V průběhu pondělí 23. ledna se systém po 12.00 hodině pod velkým zatížením zpomalil a nastaly drobné technické problémy. Pracovníci Centra výpočetní techniky UP následně provedli řízený restart všech aplikací souvisejících se zápisem, který systému umožnil opět zvládat velký objem požadavků na zapisování předmetů.

V průběhu obou dnů zápisu nenastaly žádné samovolné výpadky systémů, docházelo pouze k jejich zpomalení. Řízené restarty byly prováděny vždy před zahájením zápisu dalších ročníků, aby nedošlo k zahlcení a dlouhodobému výpadku systémů.

CVT společně s autory systému STAG v současné době provádí analýzu průběhu zápisu.

RNDr. František Zedník, ředitel CVT

Univerzita otevřela svou první mateřskou školu

■ Pětadvacet dětí (nejen) zaměstnanců Univerzity Palackého nastoupilo 1. února do nové univerzitní mateřské školy a Klubu předškoláků. Jde o veřejnou mateřinku, jejíž provoz zabezpečuje Pedagogická a Přírodovědecká fakulta UP. První univerzitní školka našla zázemí ve zrekonstruovaných prostorech kolejí J. L. Fischera. Kapacita mateřské školy činí padesát míst. Zápis do druhé třídy, jež se otevře v září, se uskuteční na konci února. Rodiče zaplatí každý měsíc 1200 korun školného.

„Jsem rád, že můžeme nabídnout služby univerzitní mateřské školy nejen univerzitním pracovníkům, ale také veřejnosti. Podpoříme tak myšlenku, která vnímá Olomouc jako univerzitní město,“ řekl při slavnostním otevření prof. Miroslav Mašláň, rektor UP.

Koncepce mateřské školy naváže na klasický vzdělávací program. Využije však odborné zázemí, které se na univerzitní půdě nabízí. „Pedagogové budou u dětí rozvíjet tělesné, výtvarné či hudební dovednosti, chceme se věnovat také přípravě na výuku cizích jazyků či rozvoji základních dovedností dětí v oblasti IT. To vše zábavnou formou v rámci běžného denního režimu,“ sdělila za ředitelský tým doc. Eva Šmelová, vedoucí Katedry primární pedagogiky PdF UP. Mateřská škola nabídne také logopedickou, speciálně-pedagogickou či psychologickou poradnu.

Zatím jsou stěny nového zařízení ve Šmeralově ulici čistě bílé. „Děti si prostory vyzdobí samy. Bude to jejich mateřská škola a my bychom rádi, aby do míst, kde budou trávit hodně času, vnesly něco svého,“ dodala Šmelová. Na výzdobě interiéru by se měla podílet i Katedra výtvarné výchovy PdF UP, exteriéry upraví Přírodovědecká fakulta UP ve spolupráci s Botanickou zahradou.

Provoz Univerzitní mateřské školy by měl být flexibilní, vstřícný potřebám mladých vědeckých pracovníků. „Od prvního února sice máme nastavenou otvírací dobu od půl osmé do půl páté, ale teprve nyní začneme zjišťovat reálné požadavky rodičů, jimž chceme maximál-

ně vyjít vstříc,“ vyjádřila se Bc. Taťána Nátěstová, ředitelka univerzitní mateřské školy. Klub předškoláků pomůže rodičům, jež potřebují své děti hlídat nepravidelně. Tyto služby mohou využít i studenti doktorského studia.

O univerzitní mateřské školce poprvé mluvil prof. J. Ševčík, děkan PŘF UP, a prof. L. Ludíková, děkanka PdF UP, zhruba před pěti lety. „Snažíme se vytvořit podmínky pro to, aby mladí pracovníci na univerzitě zůstávali. Tato mateřská škola je v rámci Univerzity Palackého první, ale ne poslední. Na Přírodovědecké fakultě se už nyní snažíme, aby podobné zařízení vzniklo také v areálu průmyslové zóny Šlechtitelů v Holici, kde z dotačních prostředků EU budujeme nová vědecká centra. Rádi bychom mladým vědcům

zajistili co nejlepší zázemí. Podobné záměry má již nějaký čas také Filozofická fakulta,“ uvedl prof. Juraj Ševčík, děkan PŘF UP.

Univerzitní mateřská škola vznikla díky realizaci evropského projektu v rámci Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost s názvem „Univerzitní mateřská

škola a Klub předškoláků“, spolufinancovaného Evropskou unií a rozpočtem ČR. Fakulty do této stavby investovaly zhruba osm milionů korun, do vybavení kolem tří milionů korun. Univerzitní mateřská škola a Klub předškoláků UP je prvním zařízením tohoto typu, jež bylo zařazeno do rejstříku škol MŠMT ČR.

Více na: <http://www.upol.cz/skupiny/zamestnancum/materska-skola/>

-map-, -lisk-, foto Marek Otava

STRUČNĚ

■ Katedra žurnalistiky FF zvala 26. ledna na prezentaci výsledků semestrální práce studentů, kteří pod vedením Mgr. Štěpána Sedláčka ze společnosti MediaTenor analyzovali medializaci aféry „News of the World“ v českých televizích. ■ Popularizační akce (nejen) pro studenty středních škol, kterou již tradičně pořádá Přírodovědecká fakulta pod názvem **Olomoucký fyzikální kaleidoskop**, se uskutečnila 27. ledna (na snímku). ■ Zimní výtvarný kurz nazvaný **Workshop fotografie a landartu v zimní krajině** pořádala v Peci pod Sněžkou Katedra výtvarné výchovy PdF UP spolu s Akademik sport centrem UP. ■ Umělecké centrum UP hostilo II. ročník česko-slovenské psychologické konference (nejen) pro doktorandy a o doktorandech „**PhD Existence II**“ a XII. ročník Mezinárodních studentských psychologických dnů, které pořádala Katedra psychologie FF UP ve dnech 30.–31. ledna.

na. ■ **Akademický senát UP** se na svém zasedání 8. února mj. věnoval návrhu Organizačního řádu UP, Statutu Lékařské fakulty UP a standardu UP pro stanovení výše poplatků spojených se studiem na UP v akademickém roce 2012/2013. ■ Přírodovědecká fakulta pořádala ve dnech 30. ledna – 2. února celostátní kolo 48. ročníku tradiční přírodovědné soutěže **Chemická olympiáda** organizované MŠMT pro studenty středních škol. Zúčastnilo se jí přes padesát nejúspěšnějších soutěžících z celé ČR.

red-, foto -mo

Nový portál nabídne ucelené informace o celoživotním vzdělávání

■ Univerzita Palackého spustila webový Portál celoživotního vzdělávání, díky němuž vznikne centrální, jednotný rozcestník všech dostupných kurzů celoživotního vzdělávání na UP. Portál bude sloužit nejen studentům a zaměstnancům univerzity, ale také všem zájemcům z řad veřejnosti.

„Tento seznam je rozříděn podle jednotlivých fakult a je automaticky aktualizován podle informací v informačním systému STAG. V tomto roce dále plánujeme rozšíření seznamu o možnost vytvoření jednoduché prezentace studijních oborů, které budou přímo spravovány jednotlivými fakultami,“ vysvětlil prorektor pro komunikaci a další vzdělávání JUDr. Mag. i. Michal Malacka, Ph.D., MBA.

Nově vzniklý portál nabídne studentům transparentní nástroj pro podávání žádostí o uznání kurzů celoživotního vzdělávání na UP.

„Student si v jednoduchém průvodci vytvoří žádost o uznání předmětů, které absolvoval v jiném kurzu na Univerzitě Palackého, případně u jiné instituce. Systém předá jednotlivé předměty k posouzení garantům, kteří je doporučí, nebo nedoporučí k uznání. Výsledkem tohoto

procesu bude protokol se seznamem předmětů a stanoviskem jednotlivých garantů,“ dodal vedoucí Oddělení pro podporu dalšího vzdělávání PhDr. Jiří Pospíšil, Ph.D.

Portál celoživotního vzdělávání slouží jako základní vstupní brána k informacím o probíhajících kurzech celoživotního i dalšího vzdělávání na UP. Také sdružuje obecné informace o celoživotním i distančním vzdělávání v České republice a Evropské unii. Zájemci zde najdou veřejně dostupné odkazy na nejrušnější dokumenty a normy zabývající se celoživotním vzděláváním, stejně jako informace o Evropském rámci kvalifikací EQF (European Qualification Framework).

(Portál celoživotního vzdělávání je dostupný na adrese: <http://czv.upol.cz>.)

-lsk-

Pracovníci PdF stáli u zrodu občanského sdružení APROZ

■ Centrum výzkumu zdravého životního stylu PdF stálo u zrodu občanského sdružení Asociace pro podporu zdraví a výchovu ke zdraví – APROZ registrovaného MV ČR 3. 11. 2011. Jedním z hlavních impulzů pro jeho vznik byla dosavadní celorepubliková absence sdružení, které by zaštiťovalo propojení odborníků z jednotlivých vědních oblastí výchovy ke zdraví a podpory zdraví (vytvoření multidisciplinárního týmu), neboť tato problematika vyžaduje implementaci poznatků z medicíny, psychologie, pedagogiky, sociální problematiky aj. Členskou základnu asociace tedy tvoří akademici z několika fakult UP, z fakult MU v Brně, ZČU v Plzni aj. Participují

zde však i zástupci odborného i školského terénu a také studenti pedagogických fakult v ČR.

Aktivity APROZu, vycházející z principu holistického pojetí zdraví, se zaměřují na oblast výchovy ke zdraví v systému vzdělávání v České republice a aktivní podporu zdraví v široké veřejnosti. Stanovené cíle a aktivity APROZ jsou podporovány vedením PdF UP.

Na první plenární schůzi Asociace pro podporu zdraví a výchovu ke zdraví, která proběhla 17. ledna, byly schváleny stanovy APROZ a zvoleno předsednictvo a další orgány asociace a také navržen strategický plán činnosti pro rok 2012. (Další informace na www.aproz.cz.)

Mgr. Michaela Hřivňová, Ph.D.

„Senioři vzali Senát útokem!“

■ Kdyby nějaký bulvární novinář zavítal do prostor Jednacího sálu Valdštejnského paláce v Praze, kde se pod záštitou místopředsedy Senátu Petra Pitharta 17. ledna konala konference „Evropský rok aktivního stárnutí“, pravděpodobně by se v jejích plátcích objevily palcové titulky typu „Senioři vzali Senát útokem!“ Počet účastníků konference totiž naprosto předčil veškerá očekávání. V dějinách našeho Senátu podobnou akci zatím nikdy nenavštívilo více lidí. Bulvární novináři na takové akce ale většinou nechodí. Je to škoda. Konečně by se tématu aktivního stárnutí dostalo zasloužené pozornosti. Nestalo se tak.

Pravděpodobně všichni organizátoři seniorského vzdělávání věřili, že ruku v ruce s vyhlášením Evropského roku aktivního stárnutí půjde i vyhlášení dotačních programů zaměřených na finanční podporu těchto aktivit, ať už na úrovni krajů, vlády nebo EU. Doufali však marně. Ačkoliv bylo východiskem pro vyhlášení evropského roku 2012 rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 940/2011/EU ze 14. září 2011, nevyhlásila ani EU žádné výzvy, z nichž by bylo možné programy aktivního stárnutí financovat. Senioři se tak znovu neoprávněně ocitají na okraji našeho zájmu, mohli bychom hovořit až o sociální exkluzi.

Co se dá dělat? Nezoufat a dál usilovat o změnu, i bez potřebné podpory. Vyhlášení Evropského roku aktivního stárnutí a solidarity mezi generacemi by mělo být výzvou k podpoře aktivního stárnutí nejen pro organizátory seniorského vzdělávání a další zainteresované profesionály, ale především pro seniory samotné. Jak konstatovala dr. Naděžda Hrapková, generální sekretářka AIUTA (mezinárodní asociace U3V s celosvětovou působností), je nezbytné připravovat nejen takové programy, které budou „o seniorech“ pouze hovořit, ale takové, které budou přímo zaměřené „pro seniory“. Díky aktivnímu stárnutí pak mohou starší občané zůstat déle aktivní a odevzdávat tak své zkušenosti mladším generacím, mohou stále sehrávat aktivní roli ve své životě i v životě celé společnosti. To je klíč k zachování solidarity mezi generacemi ve společnostech, ve kterých stále roste počet seniorů. Všichni bychom se měli zaměřit na to, aby starší lidé měli víc příležitostí pro aktivní stárnutí a samostatný nezávislý život.

Konference se se svými referáty zúčastnili mj. doc. P. Máchal z MENDELU, Ing. B. Mannová z ČVUT, dr. Sadílková z MŠMT, doc. Šolc z MFF UK, prof. Vavřín z AU3V, doc. Šemberová z JČU, dr. Petroucká, starosta Švihova, dr. Hrapková z AIUTA a za olomouckou univerzitu dr. N. Špatenková, ředitelka U3V.

-naš-, foto archiv U3V

V Praze se uzavřel maraton veletržní nabídky studijních oborů

■ Po podzimních veletržích terciárního vzdělávání v Bratislavě (Akadémia Vapac) a v Brně (Gaudeamus) se Univerzita Palackého prezentovala koncem ledna také v Praze. Ve dnech 24.–25. ledna se v rámci pražského Gaudeamu představilo v areálu holešovického výstaviště na 160 vysokých škol a univerzit z jedenácti zemí. Již tradičně zde své zastoupení měla i naše univerzita, kterou reprezentovaly studijní referentky z pěti fakult a také zástupce za oddělení komunikace UP.

Během dvou dnů navštívilo veletrh téměř osm a půl tisíce mladých lidí, převážně studentů gymnázií (47 %) a středních odborných škol (42 %), kteří projevovali zájem především o studium jazyků, společenských věd a ekonomických oborů. Organizátoři dokonce zaznamenali v letošním roce vůbec nejvyšší návštěvnost, což odráží neklesající zájem středoškoláků o pokračování ve studiu na vysoké škole.

Univerzita Palackého se představila zájemcům o studium také formou dvou přednášek, přičemž při obou nezůstalo jediné místo prázdné. Studijní referentky pak denně odpovídaly až osm hodin na všetečné dotazy budoucích studentů, za což jim patří veliký dík.

Ondřej Martínek, foto archiv veletrhu

Katedra žurnalistiky propaguje magisterské studium novým spotem

■ Dalším přírůstkem do audiovizuální prezentace oborů na UP je kreativní spot Katedry žurnalistiky, za nímž stojí Marek Partyš, mj. autor úspěšného videa „Univerzita Palackého se představuje“. Téměř dvouminutový klip představuje

magisterské studijní programy Mediální studia, Kultura studia a Komunikační studia, které nabízí právě Katedra žurnalistiky Filozofické fakulty. O vydařenosti záměru svědčí téměř tisíc zhlédnutí spotu na YouTube kanálu katedry. Spot je dostupný na: www.zurnal.upol.cz/ -mar-

ZURNAL
UNIVERZITY PALACKÉHO V OLOMOUCI
ČTĚTE • PIŠTE • KOMUNIKUJTE

Magna Charta Universitatum

Akademické svobody jsou definovány v dokumentu Magna Charta Universitatum, který podepsali rektori evropských univerzit v roce 1988 v Bologni při příležitosti 900. výročí od založení nejstarší z nich – Università di Bologna. Zahrnují zejména svobodu bádání, učení, otevřenost kritickým názorům a stanoviskům a jsou založeny na principu samosprávy akademické obce učitelů a studentů. Univerzita Palackého přidala svůj souhlasný podpis k dokumentu v roce 2004. Z dokumentu vybíráme:

Hlavní zásady

1) Univerzita, která žije uvnitř společnosti rozdílně organizovaných podle zeměpisných podmínek a v důsledku rozdílných dějin, je autonomní institucí, jež kritickým způsobem produkuje a předává kulturu, a to prostřednictvím vědeckého bádání a výuky.

Aby mohla univerzita vyhovět požadavkům, které na ni současný svět klade, musí mít ve svém vědeckém a didaktickém úsilí zajištěnu morální i vědeckou nezávislost na jakékoliv politické či hospodářské moci.

2) Didaktickou činnost na univerzitách nelze odloučit od činnosti vědecké: výuka musí sledovat vývoj potřeb a požadavků společnosti a rozvoj vědeckých poznatků.

3) Vzhledem k tomu, že svoboda bádání, výuky a odborné přípravy je základním principem univerzitního života, veřejné orgány i univerzity musí každý v rámci své kompetence zajistit a podporovat zachování tohoto základního požadavku.

Univerzita odmítá nesnášenlivost a je pro trvalý dialog, a jako taková je především místem setkání mezi profesory, kteří mají schopnost předávat vědění i vhodné prostředky k tomu, aby je rozhořňovali prostřednictvím výzkumu a inovací, a mezi studenty, kteří mají právo, vůli a schopnost k tomu, aby se jím obohatili.

4) Jako nositelka tradic evropského humanismu, trvale zacílená na univerzální vzdělání, univerzita při uskutečňování svých cílů nerozlišuje zeměpisné či politické hranice a uznává naprostou nutnost vzájemného poznání a interakce mezi kulturami.

Podpora protestních akcí v Praze

Děkan Filozofické fakulty UP doc. Jiří Lach, Ph.D., M.A., a předseda Akademického senátu FF UP doc. Tomáš Nejeschleba, Ph.D., vyjadřují bezvýhradnou podporu informačním a protestním akcím pořádaným Univerzitou Karlovou v Praze.

FF UP zároveň ostře protestuje proti snahám o politické zasahování do práv veřejných vysokých škol. Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci je připravena akademické svobody aktivně bránit.

Doc. Jiří Lach, Ph.D., M.A., děkan FF UP

Prohlášení Lékařské fakulty UP

Akademický senát a vedení Lékařské fakulty Univerzity Palackého v Olomouci vyjadřují podporu Rezoluci členů akademické obce UK k věcným záměrům zákonů o vysokých školách a o finanční pomoci studentům zveřejněné dne 19. ledna 2012 a jsou připraveni aktivně podpořit informační a protestní akce na obranu akademických svobod.

Prof. Milan Kolář, děkan LF UP, MUDr. Jan Strojil, předseda Akademického senátu LF UP

Akademické svobody: Co znamenají a k čemu jsou dobré?

■ V souvislosti s diskusí nad navrhovanými zákony k reformě vysokého školství, která v současné době vyústila v řadu názorových střetů mezi představiteli vysokých škol a ministerstvem školství, se v argumentech často objevuje pojem akademická svoboda. Ze strany akademiků je označována za základní aspekt existence univerzit a vysokých škol, jenž zaručuje nezávislost vědeckého bádání a předávání znalostí. Na tento princip nezapomínají ani i dosud platné dokumenty, jako zákon o vysokých školách, Magna Charta Universitatum nebo třeba Statut Univerzity Palackého.

Proč jsou akademické práva a svobody tak důležité? V čem spočívá jejich klíčový význam pro univerzity a vysoké školy a jaké důsledky by mělo jejich oslabení? Vyplývají z nich také nějaké práva a povinnosti? A přináší jejich zachování prospěch i celé společnosti?

O zamyšlení nad těmito otázkami jsme požádali současného rektora UP prof. Miroslava Mašláňe, emeritního rektora prof. Josefa Jařaba, děkana Filozofické fakulty UP doc. Jiřího Lacha a proděkana pro vědu a výzkum Přírodovědecké fakulty UP prof. Tomáše Opatrného, kterých jsme se zeptali:

V čem konkrétně spatřujete význam a smysl akademických svobod?

Jaké z nich vyplývají práva a povinnosti?

Prof. Miroslav Mašláň, rektor UP:

Slova o akademických svobodách jsou v posledních týdnech předmětem častých diskusí a nejrychlějších vyjádření. Ten základní princip, svoboda vědeckého bádání a předávání znalostí, je nosnou myšlenkou provázející univerzitní a vysokoškolské vzdělání po staletí. Svoboda vědeckého bádání a výuky je jistým prvkem stability univerzit. Stabilita fungování univerzit je nezbytnou podmínkou přenosu znalostí ve společnosti, a tedy i podmínkou jejího rozvoje. Znalosti a dovednosti se z generace na generaci přendávají a rozvíjejí cestou komunikace učitele a žáka, přes jejich osobní kontakt, přes jejich vzájemnou svobodnou spolupráci. Omezení nezávislého a svobodného předávání znalostí vždy mělo za následek hluboké společenské problémy, končící nějakým úpadkem. Osobně jsem toho názoru,

že akademické svobody byly, jsou a vždy budou důležitým pilířem ekonomického, politického, sociálního rozvoje společnosti.

Právem a povinností každého akademika je předávat své znalosti a dovednosti studentům a zároveň je rozšiřovat cestou vědeckého bádání a výzkumu. Zároveň se můžeme na problém podívat z pohledu studenta, jehož právem a povinností je znalosti přijímat a dále rozšiřovat. V dnešní době masového vysokoškolského vzdělávání přechází věty znějí asi poněkud idealisticky. Univerzita tvořená akademickou obcí má povinnost akademické svobody, jako hlavní motor rozvoje společnosti, uchovávat a bránit. K tomu má právo si definovat své vnitřní uspořádání a pravidla řízení a fungování. Při tomto samozřejmě musí respektovat svobody a práva jiných, respektovat zákony. Nelze státu, jako hlavnímu finančnímu donátoru univerzit, upírat právo jistého dohledu a kontroly nad hospodařením s majetkem. Zároveň by stát neměl omezovat univerzity v jejich svobodném rozhodování o směrech vědeckého bádání, vzdělávacích aktivitách, v personální politice.

Prof. Josef Jařab, první polistopadový rektor UP, bývalý senátor UP, prezident Central European University v Budapešti a Bratislavě, mj. také člen rady boloňské Magny Charty Universitatum a člen výkonné rady Asociace evropských univerzit:

Myšlím, že s akademickými svobodami a se svobodou obecně se to má jako se zdravím. Poznáváme, k čemu jsou a k čemu byly, když nám začnou chybět, jakmile nám je někdo začne brát. A to se v této chvíli děje. Návrh nového zákona o vysokých školách, ale i samotné chování ministerstva a ministra školství i dalších politiků tomu napovídají a měly by nás znepokojovat.

Akademické svobody a autonomie univerzit jsou jistě práva zvláštní a mají charakter jistých privilegií, ale jsou to také po staletí potvrzované pravdy, že podmínky zaručované těmito právy a privilegií dávají akademické obci a univerzitám jako institucím nejlepší možnosti poskytnout společnosti svou službu, svůj duchovní potenciál, plody své práce. Ve středověku, když vznikaly univerzity, se talent považoval za dar boží, a tak se s ním také zacházelo. Postupně se formulovala jakási praktická smlouva mezi akademickou obcí a celou společností, jejímž cílem bylo vytvořit

prostředí, které by umožnilo o produkty ducha obohacovat všechny. A podmínkou dobrého fungování takové smlouvy je samozřejmě zodpovědnost obou stran – jedné v tom, že ve vlastním zájmu zajišťuje nejlepší možné podmínky pro oblast vzdělávání a výzkumu, a druhé v naplňování i těch největších očekávání. Taková smlouva může a musí být samozřejmě založena na vzájemné důvěře zúčastněných stran.

Historie opakovaně potvrzuje, že vměšování do akademické obce a univerzitní autonomie nikdy nepřispěly k rozkvětu vzdělanosti a kultury společnosti, spíše naopak. Správnost tohoto poznání potvrzují jistě naše zkušenosti z doby totality, ale i dokumenty na historických zkušenostech založené, jako třeba boloňská Magna Charta Universitatum, jejíž důležitost potvrdili svými podpisy rektori stovek světových univerzit, včetně představitelů Univerzity Palackého a většiny našich vysokých škol. A také závazné závěry z jednání Rady Evropy k dané problematice, kterou stvrdily svým souhlasem i vlády členských zemí, tedy i vlády České republiky. Vědí to naši političtí představitelé? Jak je tedy možné, aby mluvili o studentech jako o parazitech společnosti (možná „dárka“ k výročí sametové revoluce, kterou studenti rozpoutali!) a autoritativně a velmi omezeně se snažili určovat, co je a není veřejný zájem? Jsou to hlasy hodné spíše představitelů bývalého režimu. Nás by to mělo pobuřovat, což bychom měli dát rázně a hlasitě najevo.

Akademické svobody ...

Prof. Tomáš Opatrný, proděkan pro vědu a výzkum PříF UP a místopředseda Rady vysokých škol:

Svobodu vnímám jako nutnou podmínku pro uplatnění tvořivosti. Pokud mají školy přispívat ke vzniku něčeho nového, pokud mají umožnit převedení kreativity talentovaných lidí v něco skutečného, potřebují akademické svobody. Se svobodou – jako vždy – musí ale jít i odpovědnost za důsledky volby, kterou učiníme.

Svoboda výuky bývá první ze jmenovaných akademických svobod. Nikdo mi nediktuje, co mám v hodině studentům říkat a co ne, ani jak jim mám nově poznatky předat. Když jim budu říkat hlouposti nebo když budu chytré věci nudně recitovat – přijdu buď o reputaci nebo o zájem studentů. Bez této svobody by vysoké školy nemohly dávat vznik novým myšlenkám a z učení by se stal jen nepříliš efektivní přepis informace z jednoho média (spisy autorit) do druhého (hlavy či taháky studentů).

Jako druhá bývá zmiňována akademická svoboda vědeckého bádání. Nemusím si nechat diktovat, kudy jít a jaké otázky si kladt při zkoumání světa. Když zvolím špatně, mohu uvážnout ve slepé uličce. Nebo mne lákává myšlenka zavede na osamělou cestu, na níž budu řadu let jen doufat, že skrývá tajemství hodné těch útrap. Bez této svobody bychom ale mohli jen vylepšovat dosavadní poznatky, z výzkumu by se stalo pouhé zpřesňování nějakých měření, ale žádné průlomové objevy by se nekonal. Tahle svoboda je ale subtilnější – do jaké míry si ji užívá například doktorand vedený autoritativním školitelem? A co když je můj výběr témat omezen tím, jaká zaměření podporují grantové agentury? Nikdo mi sice nic nezakazuje, ale konec konců jíst také něco musím.

Isludenti mají více svobod, než měli na nižších stupních škol. Mohou si poskládat svůj rozvrh jako

Doc. Jiří Lach, děkan Filozofické fakulty UP:

Obě otázky jsou na traktát, ale pokusím se o formulaci základních východisek. Ochrana akademických svobod je výrazem otevřenosti společnosti. Jestliže je stav akademických svobod mizerný, většinou to vypovídá o demokratičnosti re-

žimu. Akademické prostředí je jedno z posledních v české společnosti, kde se lidé (alespoň někteří) nebojí svobodně diskutovat a přemýšlet, což je nezbytná podmínka (byť ne jediná) k rozvoji výuky i vědy. I systémy s velmi dynamickým rozvojem terciárního vzdělávání, kde nepanuje akademická svoboda, budou v jistý moment konfrontovány s limity rozvoje. Příkladem je např. Čína, k níž západní svět často vzhlíží. Žádný rozumný student nebo univerzitní pracovník nepopírá nutnost změny na vysokých školách. Ale snaha politické garnitury omezit akademické svobody je natolik průhledně spojená s úsilím o ekonomickou kontrolu univerzit a VŠ (rozuměj: snaze odčerpat finance), že by bylo sebevraždou, pokud by akademická obec nereagovala. Soudím, že UP musí být velmi aktivní. Obrana akademických svobod musí být ovšem vedena i uvnitř VŠ. Nechci paušalizovat, ale část univerzitního administrativního aparátu soudí, že

kostičky z lega, mohou si vybrat svého školitele. Když to udělají dobře, mohou si sestavit odrazový můstek ke špičkové kariéře, když ne, riskují zabřednutí do vágního bláta nebo natlučení nosu o příliš ambiciózní konstrukci.

V akademickém prostředí jsme si zvykli na řadu dalších svobod. Můžeme být nadstandardně kritičtí ke všemu, včetně svých nadřízených, můžeme být zcela otevření vůči vnějšímu světu. Tam, kde by jinde odpovídali, že nesmějí nic říkat, že na otázky tu je tiskový mluvčí, u nás může vnitřní poměry komentovat kterýkoliv asistent. Říct nahlas, že šéf se mylí, není v akademickém prostředí přestupkem. Když však nebudu vážit slova a nespravedlivě očerňím své pracoviště, především klesne má reputace a má vážnost v očích kolegů. Pokud budu vystupovat rebelky a nelояálně vůči svým představeným, říkám tím, aby se ke mně stejně chovali mí podřízení či studenti, kdykoliv se mnou nebudou souhlasit.

Když svobodu máme, často ji považujeme za něco samozřejmého. Můžeme ji ale ztratit – a strkat hlavu do písku a říkat, že se nás nějaká nebezpečí netýkají či že je má řešit někdo jiný, by bylo chybou. Svobodu je třeba chránit – ale to není tak jednoduché. Akademické svobody nám neuchrání naivní revolucionář, který na písknutí vyběhá na barikády s nějakým jednoduchým heslem. Také spouštět je kot, jak jsou naše svobody ohroženy při sebemenším náznaku potenciálního nebezpečí, příliš nepomůže. Párkrát to uděláme a příště už nás budou brát stejně vážně jako pasáčka, který volá „vlk! vlk!“, kdykoliv se pohne stín. Chránit akademické svobody znamená nejdříve dobře vědět, co konkrétně znamenají a proč jsou potřebné. Znamená to umět vysvětlit, že u nás jsou v těch nejlepších rukou, a že především díky nim dokážeme naši společnost obohacovat tak, jak to nikdo jiny neumí. Znamená to přesvědčit své okolí, že je především v jeho zájmu, aby na univerzitách bylo právě tolik svobody, na kolik jsou zvyklé. Je otázkou, zdali zrovna toto umíme.

hlavním úkolem pedagogů a studentů je vyhovět administrativě. Se znepokojením sleduji, jak neustále sklouzáváme k tomu, abychom pečlivě vyplnili formuláře a výuka, skutečně podnětný výzkum a kreativní myšlení jdou stranou. Bez studentů, vyučujících a badatelů by univerzita neexistovala.

Práva lze vyčíst ze statutů a není třeba je zde opakovat. Jestliže se jedná o povinnosti, tak ty jsou možná jednou z příčin, proč jsou nyní univerzity a vysoké školy atakovány. Část akademiků zaměřuje akademické svobody s anarchií a obstrukcí. Velice dobře si pamatují nejedno zasedání akademických senátů univerzity i fakult, kdy někteří diskutující s mimořádnou neznalostí věci čiperně potápěli návrhy rektora či děkana. Nicméně je zřejmé, že senáty, alespoň ty na UP, se postupně učí omezit nekompetentní rozhodování. V každém případě se univerzity nesmí nechat zadupat do země lidmi, které momentální politická vlna vynesla do čela resortu, kterému nerozumí, ani dalšími politickými zájmy. Soudím, že nejen UP, ale i další VŠ začínají věcně posuzovat skutečnou akademickou práci. Nezbytnou součástí tohoto postupu je rovněž aktivní rezistence vůči opatřením, která mohou univerzitám nezvratně uškodit. FF UP se už řadu měsíců snaží poukázat na nebezpečí, která vyvěrají nejen z obou věcných záměrů, ale rovněž z výhledu financování na rok 2013 a léta další.

Pokračování ze str. 4

Rada vysokých škol vyzvala k vrácení navrhovaných zákonů

Sněm Rady vysokých škol konstatoval na svém zasedání 26. ledna, že mezi akademickou obcí VŠ a MŠMT došlo ke ztrátě důvěry a vyzval vládu ČR, aby vrátila věcný záměr zákona o vysokých školách a věcný záměr zákona o finanční pomoci studentům zpět ministerstvu školství a zajistila tak obnovu diskuse nad oběma návrhy. „Tento postup je nejen v zájmu VŠ, ale zejména občanů ČR. Snaha urychlit projednávání a dodržet harmonogram na úkor kvality projednávání materiálů sice může přinést dočasné legislativní úspěchy exekutivy v podobě nových zákonů, ale podle RVŠ přinese diskutovaná i dosud nediskutovaná rizika a nezamýšlené důsledky. Tento uspěchaný postup se pak snadno může v budoucnu obrátit proti všem občanům ČR i kvůli nebezpečí poklesu kvality vysokého školství,“ uvedl mj. sněm RVŠ ve svém usnesení. Členové RVŠ zároveň vyjádřili připravenost ke své účasti na projednávání paragrafového znění zákonů. Další informace z jednání sněmu RVŠ a také z mimořádného zasedání jejího předsednictva jsou k dispozici na www.radavs.cz.

Usnesení České konference rektorů k prohlášení ministra školství

„Předsednictvo České konference rektorů je překvapeno tónem i obsahem prohlášení ministra školství, mládeže a tělovýchovy ze dne 19. ledna 2012, jímž byl osočen rektor Univerzity Karlovy v Praze z podněcování studentů k nepokojům, v první verzi prohlášení dokonce „k sociálnímu neklidu“.

Zároveň Předsednictvo ČR zdůrazňuje, že vládě předložený Věcný záměr zákona o vysokých školách bohužel nepochází z předložského materiálu ČR, idea reformy terciárního vzdělávání“.

Předsednictvo ČR nepovažuje za vhodné, aby si politik – či dokonce resortní ministr – předvolával předsedu ČR či rektora jakékoli veřejné vysoké školy, naši nejstarší univerzitu nevyjímaje, podobným způsobem jako ve zmíněném prohlášení. Mimo jiné se tak potvrzují obavy většiny akademických obcí z politicko-mocenských zásahů do samosprávy veřejných vysokých škol, které by byly schválením kritizovaného věcného záměru zákona o vysokých školách napříště takřka legalizovány.“

Více informací na <http://crc.muni.cz/>.

Společné prohlášení rektorů brněnských univerzit

Vedení brněnských univerzit – Masarykovy univerzity, Mendelovy univerzity, Veterinární a farmaceutické univerzity, JAMU a VUT – se shodlo na společném prohlášení, v němž oceňují veřejné zapojení studentů a akademických pracovníků do dosavadních jednání „v situaci, kdy ve věcných záměrech obou zákonů nevidí jednoznačné záruky dalšího pozitivního rozvoje vysokých škol.“ Vyzývají k vytvoření dalšího prostoru pro jednání o reformě a o obou věcných záměrech s představiteli vysokých škol a akademickými obcemi, „a to zastavením legislativního projednávání věcných záměrů, a jednat o řešení, které bude pro akademickou obec akceptovatelné“.

Více informací na

www.muni.cz/events/press_releases

Dvoustranu připravila -mav-, foto archiv OK

Katedra antropologie a zdravotní PdF ve spolupráci s Odborem školství mládeže a tělovýchovy KÚ pořádá odborný seminář v rámci celorepublikového edukačního projektu

Spirála

Je zaměřena na ochranu reprodukčního zdraví s důrazem na prevenci rakoviny děložního čípku a prevenci HIV/AIDS. Jeho cílem je zvýšit kompetence pedagogických pracovníků v oblasti výchovy ke zdraví se zaměřením na problematiku sexuální výchovy.

Aula Pedagogické fakulty UP,
28. února od 9.30 hod.

Podrobné informace na
www.pdf.upol.cz – kalendář akcí.

Katedra politologie a evropských studií FF UP a Eurocentrum Olomouc zvou na besedu

Krise eurozóny a jak by to mohlo dopadnout?

Své názory na danou problematiku společně představí **Jan Macháček** (ekonomický komentátor časopisu Respekt), **Petr Zahradník** (ekonom, Česká spořitelna, člen NERu), **Aleš Michl** (ekonom, Raiffeisenbank) a **Petr Mach** (ekonom, předseda Strany svobodných občanů).

Aula Filozofické fakulty UP,
15. února od 15.00 hod.

Sketch Engine – jazykové korpusy

UP má přístup do webového rozhraní pro vyhledávání v jazykových korpusech – Sketch Engine. Nabízí asi 50 velkých jazykových korpusů. Je zvláště vhodný pro všechny jazykovědné katedry. Bližší informace a stručný český návod na použití najdete na <http://ezdroje.upol.cz>. Prímý vstup: <http://the.sketchengine.co.uk>. Databáze je ve zkušebním režimu a bude **do 31. 7. 2012**. Využijte tuto vynikající příležitost práce s cizojazyčným textem.

Okno do praxe

Letošní již V. ročník akce Okno do praxe, setkání zástupců zaměstnavatelů přírodovědných oborů se studenty/budoucími absolventy oborů Matematika a Fyzika, Chemie, Biologie a Ekologie proběhne **ve dnech 14.–15. února od 13.00 do 15.00 hodin v prostorách Přírodovědecké fakulty UP** v Olomouci na Envelopě.

Více na <http://absolventiprf.upol.cz/okno-do-praxe/>

JUBILEA

Blahopřejeme!

Při příležitosti životního jubilea obdržel 30. ledna z rukou rektora UP prof. Miroslava Mašláne zlatou medaili Za zásluhy o rozvoj Univerzity Palackého **prof. MUDr. Jindřich Pazdera, CSc.** Přednostou Kliniky ústní, čelistní a obličejové chirurgie FNOL a LF UP prof. J. Pazdera se věnuje maxilofaciální chirurgii, ortognátní chirurgii, anomáliím a maxilofaciální traumatologii.

-red-, foto -mo-

Finis coronat opus. Historický místopis Moravy a Slezska

Na přelomu let 2011/2012 se odborná veřejnost, a to nejen historická, dočkala šestnáctého a současně posledního svazku *Historického místopisu Moravy a Slezska v letech 1848–1960* (Vydavatelství Univerzity Palackého v Olomouci, Olomouc 2011, 191 s., ISBN 978-80-244-2874-1). Autorský kolektiv projektu *Historického místopisu*, jakož i šestnáctého svazku, je zastoupen především jmény zesnulého docenta Josefa Bartoše, docenta Jindřicha Schulze a profesora Miloše Trapla. Samotný šestnáctý svazek je dedikován k nedožitým osmdesátinám Josefa Bartoše.

S uvedenými jmény je spjato čtrnáct svazků s výjimkou Úvodního svazku (L. Hosák, Přehled historického místopisu Moravy a Slezska v období feudalismu do roku 1848, Olomouc 1967), svazku 1, který byl věnován Územní správě institucí a organizací na Moravě a ve Slezsku v letech 1948–1960 (Olomouc 1966), a svazku 2 (J. Kubíček – J. Vlach, Bibliografie historicko-vlastivědné literatury v období let 1948–1960 na Moravě a ve Slezsku (Olomouc 1968).

Vlastní *Historický místopis* byl představen veřejnosti svazkem 3, a to v roce 1972. Šestnáctý svazek, který vychází takřka po čtyřiceti letech, současně dokládá životaschopnost tématu a zodpovědnost, s níž byl, při všech dobově podmíněných omezeních, projekt koncipován a následně završen. Stručně sděleno. V kontextu české (moravské a slezské) historické produkce nenalezneme obdobný před čtyřiceti lety zahájený a po čtyřiceti letech dokončený historický projekt. Zvláště pak když historie, její interpretace či zpřístupňování, je navýsost velmi citlivá ke změnám společenského klimatu, mocenskopolitických a hospodářských doktrín.

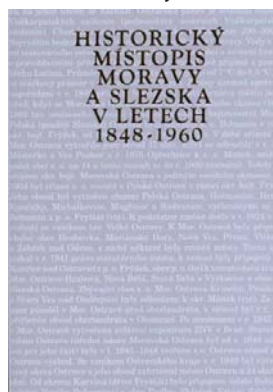
Myšlenka *Historického místopisu Moravy a Slezska* je provázána s dílem a odkazem profesora Ladislava Hosáka (1898–1972), člena Katedry historie Filozofické fakulty UP, který se spolupodílel na vypracování sjednocujícího schématu. Pro výběr informací, které zachycují demografický, ekonomický, politický a kulturní vývoj 43 politických okresů Moravy a Slezska, a to podle stavu k 31. prosinci roku 1948, kdy země Moravskoslezská zanikla, byla rozhodující snaha zajistit provázanost informací pro jednotlivé okresy a obce v rámci celého projektu, o jehož cíli a dokončení sice existovala představa, avšak rok 2011 byl časově velmi vzdálen.

Historický místopis Moravy a Slezska se odlišuje od jiných vlastivědných projektů, především od rozsáhlé a rovněž po desetiletí vycházející *Vlastivědy moravské* vydávané od konce 19. století Muzejním spolkem v Brně. Historický místopis Moravy a Slezska současně není a neměl ambice být slovníkovým přehledem vývoje jednotlivých zmiňovaných obcí.

Petr Bilík: Ladislav Helge. Cesta za občanským filmem

Monografie, kterou s podtitulem *Kapitoly z dějin československé kinematografie po roce 1945* vydalo Nakladatelství Host, je věnována jednomu z nejangažovanějších filmových tvůrců v dějinách české kinematografie. Filmy jako *Škola otců*, *Velká samota* a *Stud* v 50. a 60. letech minulého století ostře vystupovaly proti stranické demagogii a estetice a jsou dodnes cenným svědectvím o soupeření svobodného tvůrčího vyjádření s cenzurou a komunistickou představou o kultuře a jejím poslání. Publikace zahrnuje dvě části, z nichž první představuje jednotlivá filmová díla a přibližuje kontext československé kinematografie po roce 1945. Druhou část tvoří rozsáhlé interview vznikající v rozpětí několika let, v němž jsou zahrnuty mj. vzpomínky na desítky významných osobností české kultury a politiky, Martina Friče, Jana Wericha, Jiřího Trnku, Jana Skácela, Alexandra Dubčeka, Václava Havla a řadu dalších.

Autor Mgr. Petr Bilík, Ph.D., je odborným asistentem Katedry divadelních, filmových a mediálních studií FF UP, kde přednáší dějiny českého filmu a management kultury. V současné době zastává funkci prodávána FF UP. (Zdroj: www.nakladatelstvi.hostbrno.cz/cs/nakladatelstvi/filmova-knihovna/item-695)

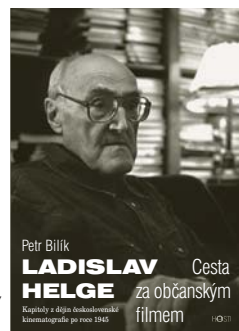
Vydání předposledního 15. svazku též autorské trojice nese v roce 2011. Autoři, kteří se věnují skutečnosti, že výsledky jejich snažení jsou provázány s naplňováním srovnatelné pramenové materie. Standardně jsou tak stále používány v současné době velmi málo zohledňované tištěné prameny jako statistiky, schématismy, slovníky, adresáře, sylaby, lexikony atd. Samozřejmostí je excerptce periodik a návštěva dotčených míst. Právě tímto souborem

aktivit byl charakterizován Kabinet regionálních dějin při Katedře historie FF UP. Ve svém finále tak byl vybudován rozsáhlý vědecký aparát, který obsahuje nesčetné údaje o každém okresu a obci, z nichž jsou následně pro vlastní místopis použita jen dílčí srovnatelná data. Historický místopis nenáleží mezi frekventovaná badatelská témata současnosti, o to více nutno ocenit, že byl završen. Pohlédneme-li do shrnujících pojednání o minulosti i současnosti české dějepisné práce – nejméně ve středoevropském kontextu – je historický místopis jednoznačně propojován s aktivitami Katedry historie FF a s výše uvedenou trojicí jmen.

Poslední svazek je svým způsobem výjimečný. Přináší informace k bývalým politickým okresům Ostrava, Fryštát a Hlučín. V tomto souboru pak politický okres Hlučín nabízí vzhled do specifického regionu, který je provázán jak se zeměmi Koruny české a Československem, tak s dějinami Pruska a Německa. Toto území v roce 1742 připadlo Prusku. Znamená to, že i tato část je provázána s informacemi, které se týkají ostatních politických okresů Moravy a Slezska.

Dokončení šestnáctého svazku a historického místopisu jako celku bylo po úmrtí Josefa Bartoše v rukou dvojice Jindřich Schulz a Miloš Trapl. Jindřich Schulz zpracoval okresy Ostrava a Fryštát a Miloš Trapl převzal po smrti Josefa Bartoše redakci svazku a revizi Josefem Bartošem zpracovaných okresů Hlučín. Bez velkých slov bylo završeno nejrůznější dokončené moravské a slezské historicko-místopisné dílo.

Prof. Ivo Barteček, Katedra historie FF UP

Efektivní rozšíření nabídky studia pro chemické obory

Katedra analytické chemie připravuje pro zvýšení konkurenceschopnosti absolventů inovaci garantovaných oborů prostřednictvím modularizace výuky. Cílem je rozšíření výuky s ohledem na potřeby praxe a vývoje v chemických oborech a zvýšení jazykových a odborných kompetencí studentů. Tento cíl je podpořen projektem „Modulární výuka jako nástroj odevzvy vzdělávacího systému na potřeby praxe“ (CZ.1.07/2.2.00/28.0029), který je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky. Celkem bude vytvořeno šest modulů, z toho pět pro navazující magisterské studium analytické chemie a jeden pro bakalářské studium oboru chemie. Jejich ukončení bude studentovi příznáno v dodatku k diplomu.

Bakalářský studijní obor Chemie bude inovován modulem „Instrumentální techniky v analytické praxi“, kde je důraz kladen na oblast použití analytické instrumentace v laboratorních podnikatelských subjektech a dalších potenciálních zaměstnavatelů a jazykové kompetence studentů. Absolvent se tak stane uplatnitelnějším na trhu práce už po bakalářském studiu a díky úzkému propojení s praxí bude seznámen s aktuálními potřebami podniků v regionu, které mohou být jejich potenciálními zaměstnavateli.

Navazující magisterský obor Analytické chemie bude postupně rozšířen pěti moduly: „Analytická chemie ve forenzních vědách“, „Analytická chemie životního prostředí“, „Klinická analytická chemie“, „Analýza potravin“ a „Farmaceutická analýza“. V rámci těchto modulů bude docházet ke specializaci studentů v rámci jednoho oboru, čímž dojde k naplnění strategie kreditového systému a zároveň k potlačení akreditační inflace (modulární výuka umožní studentům výběr profilace v rámci jednoho studijního oboru). Jednotlivé předměty modulů budou navíc úzce propojené s praxí a budou

přispívat ke spolupráci mezi UP a podniky regionu. Absolventi tak budou seznámeni s aktuální problematikou řešenou v praxi, čímž se stanou více flexibilní, kreativní a konkurenceschopní na trhu práce.

V rámci zvyšování odborných a jazykových kompetencí v doktorském studiu budou

vytvořeny tři předměty „Odborná komunikace“, „Pokroky a novinky v chemii“ a „Seminář k pokrokům v chemii“, které budou vyučovány každý semestr z významné části v anglickém jazyce. Cílem je podpora uvedených kompetencí studentů doktorského studia a akademických pracovníků, do některých aktivit budou zapojeni i studenti magisterského studia.

Modulární výuka je šance pro studenty chemických oborů PŘF najít si svoji oblast zájmu, hlouběji proniknout do zvolené problematiky a současně rozvíjet obecnou schopnost řešit odborný problém a jazykové dovednosti.

RNDr. Pavlína Baizová, Ph.D.,
Katedra analytické chemie PŘF (redakčně kráceno),
ilustrační foto Imrich Weber

Katedra romanistiky FF spouští projekt Latinskoamerická studia

V rámci projektu „Latinskoamerická studia jako platforma mezioborové a meziuniverzitní spolupráce“ otevírá Katedra romanistiky FF v únoru 2012 všem studentům předmět „Cyklus přednášek o Latinské Americe“ (KRS/CPLA1).

Jeho náplní bude bloková série přednášek v rámci 1. Mezinárodního kolokvia latinskoamerických studií: „Literatura a politika. Současné pohledy“, které ve dnech 4. až 6. května 2012 nabídne sérii odborných přednášek a panelovou diskusi na téma vztahu literatury a politiky v kontextu latinskoamerického regionu. Této konferenci se zúčastní 14 předních odborníků z prestižních univerzit, diplomatů a významných spisovatelů z hispanické, lusofonní a frankofonní oblasti Latinské Ameriky i z USA, Německa, Švýcarska a Španělska. Podmínkou k zápočtu bude účast na konferenci.

Projekt usiluje o propojení univerzitních pracovišť v ČR, jejichž studijní programy jsou do značné míry zaměřeny na problematiku Latinské Ameriky, o podporu málo rozvinuté spolupráce na úrovni společné inovace studijních programů, tvorby a výměny studijních materiálů a samotné výuky minimálně 58 inovovaných předmětů. Díky inovacím a organizaci společné výuky realizujeme jedinečný studijní program, který jako jediný v rámci celé ČR nabízí ucelené mezioborové studium Latinské Ameriky zahrnující hispanické, lusofonní a frankofonní regiony. Výuka bude doplněna o přednášky zahraničních expertů. Cílovou skupinou projektu jsou studenti Univerzity Palackého a Univerzity Hradec Králové.

K nejbližším aktivitám projektu patří přednáška prof. Hirota Uedy, významného hispanisty z Tokijské univerzity (březen 2012) a zmíněný první ročník mezinárodního kolokvia.

Další informace viz www.upol.cz/umelecke-centrum/vyznamne-akce-v-roce-2012/.
Mgr. Radim Zámeček, Ph.D.

placená inzerce

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Ukončení kurzu „Poradenství pro jedince se speciálními vzdělávacími potřebami“ v rámci projektu

„Tvorba a realizace kurzů zaměřených na práci s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami pro pedagogické pracovníky středních škol a druhého stupně základních škol“

Ústav speciálněpedagogických studií Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci je od listopadu 2010 do června 2012 řešitelem projektu s názvem „Tvorba a realizace kurzů zaměřených na práci s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami pro pedagogické pracovníky středních škol a druhého stupně základních škol“ (zkrácený název: **Další vzdělávání pracovníků škol**), registrační číslo projektu CZ.1.07/1.3.13/03.0016.

Cílem projektu je vybavit pedagogické pracovníky středních škol a druhého stupně základních škol užitečnými poznatky z oblasti speciální pedagogiky, které budou moci dále využít ve své vlastní praxi. Vzdělávání tvoří cyklus tří specificky zaměřených kurzů: **I. kurz: Základy speciální pedagogiky, II. kurz: Poradenství pro jedince se speciálními vzdělávacími potřebami, III. kurz: Specifika komunikace s jedinci se speciálními vzdělávacími potřebami.**

V současné době byla ukončena výuka v rámci druhého kurzu: **Poradenství pro jedince se speciálními vzdělávacími potřebami.** Kurz nabídl účastníkům 8 lekcí v celkovém rozsahu 41 hodin. Po ukončení kurzu účastníci získali osvědčení o absolvování. Praktickým výstupem realizace druhého kurzu je publikace *Poradenství pro jedince se speciálními vzdělávacími potřebami* shrnující poznatky jednotlivých lekcí.

Třetí kurz proběhne v únoru a březnu roku 2012 a bude zaměřen na **Specifika komunikace s jedinci se speciálními vzdělávacími potřebami.** Vyvrcholením celého školicího cyklu bude závěrečná konference prezentující výsledky projektu (předpokládaný termín – duben 2012) a vydání sborníku s příspěvky z této konference.

Bližší informace o projektu můžete získat na webových stránkách: <http://www.kurzy-spp.upol.cz/> nebo na emailové adrese: kurzy-spp@seznam.cz.

Projekt je realizován v rámci globálního grantu CZ.1.07/1.3.13 – „Další vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení v Olomouckém kraji“ Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost spolufinancovaného ze státního rozpočtu ČR a Evropského sociálního fondu.

Internet slaví v Česku 20 let.

UP byla mezi prvními

V pondělí 13. února uplyne dvacetiletí od okamžiku, jenž se považuje za počátek internetu u nás. Univerzita Palackého byla přitom po ČVUT druhou vysokou školou v zemi, která se do sítě připojila. Spuštění metropolitní univerzitní sítě, bez které si dnes jen těžko dovedeme život na UP představit, proběhl 25. června 1993, a to především díky pochopení významu internetu tehdejšími vedení školy v čele s profesorem Josefem Jařabem. Při příležitosti dvacetiletého výročí internetu v Česku přinese v dalších číslech Žurnálu UP texty mapující vznik a rozvoj internetu, metropolitní sítě a sítě CESNET na naší alma mater. -mar-

Habilitace

Pedagogická fakulta

V průběhu zasedání Vědecké rady PdF UP se 21. února ve 13.15 hod. uskuteční **habilitační přednáška Mgr. Wiktora Osucha, Ph.D.** (Uniwrsytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej, Krakov), s názvem na téma *Metody a techniky výuky geografie v polském vzdělávacím systému*. Přednáška se koná v rámci habilitačního řízení v oboru Pedagogika. -ep-

Život na cestě aneb Čtyřicet tisíc kilometrů, sedm měsíců a jedno embéčko

Absolvent psychologie Masarykovy univerzity v Brně, nyní student doktorského studia Fakulty tělesné kultury UP, věnující se sportovní psychologii, se vydal se svým bratrancem na cestu kolem světa. Touha po svobodě, nezávislosti, která zvítězila i přes počáteční nedůvěru nejbližšího okolí, přinesla oběma dobrodruhům samozřejmě spoustu zážitků a cenné zkušenosti. „Doporučil bych tuto cestu každému, kdo má odvahu vyrazit. Za sebe říkám: nejnáročnější je odjet,“ sdělil Mgr. Michal Vičar v krátkém rozhovoru, který poskytl Žurnálu UP.

Jak vznikla myšlenka uskutečnit tuto cestu?

Asi před čtyřmi lety, když jsme s bratrancem Martinem trénovali na horostěně. Oba se totiž věnujeme lezení po skalách. Potom jsme šli na pivo a asi tak po pátém nás napadlo, že bychom mohli objet zeměkouli. Shodli jsme se na tom, že by bylo super uskutečnit tuto cestu starým autem, mj. proto, že by nás to moc nestálo. I my jsme se tehdy tomu to bláznivému nápadu smáli. Přestože ani jeden z nás nerozuměl autům a motorům, následující den ráno jsme se rozhodli ideu zrealizovat.

Kolik času jste věnovali přípravám?

Asi rok a půl. Posledních osm měsíců jsme se cestě věnovali intenzivně. Snažili jsme si zjistit veškeré potřebné informace o vízech, cestách, převozech auta přes oceán a zajistit si také mediální pozornost a poté i sponzory. Totiž především díky sponzorům jsme mohli cestu kolem zeměkoule podniknout, neboť na účtech jsme v té době měli zhruba minus osm tisíc korun.

A embéčkem jste jeli, protože to bylo levné...

Pořídit si embéčko je dnes skutečně levná záležitost. Koupíte jej asi za 15 tisíc a když do jeho oprav investujete dalších asi 20–30 tisíc korun, můžete vyrazit. Důvodem bylo ale i to, že tento stroj je natolik jednoduchý, že jej kdekoli na světě není problém nechat opravit. V případech moderních aut plných elektroniky to až tak snadné není. Za veškeré opravy za cestu kolem světa jsme proto dali asi 10 tisíc korun. Pro srovnání: na cestě jsme potkali Američana, který jel podobnou trasu Land Roverem. Když se mu pokazila převodovka, zaplatil za její opravu přes 200 tisíc korun... Naše „tisícovka“ je navíc tradiční české auto s pěkným designem. A k důvodům, proč jsme zvolili tento typ auta, přidám ještě jeden bonus: embéčko, pokřtěné na Julii, přitahovalo všude na světě velkou pozornost místních lidí, což nám hodně ulehčovalo například komunikaci s policií či celníky. Když

jsem někde zaparkovali, lidé za námi a Julii přicházeli, na všelicos se vyptávali nebo nás rovnou zvali k sobě domů. My jsme tak velmi přirozeně mohli pronikat do života místních. Nezanedbatelnou roli hrála také mediální pozornost. Věřili jsme totiž, že se tématu budou věnovat noviny a že nám to pomůže oslovit sponzory. To se nakonec podařilo.

Co vás na cestě nejvíc překvapilo, na co do dneška vzpomínáte?

Na to, že to s námi Julie vydržela! Zážitků máme obrovské množství a mnohé z nich jsem prožíval hodně intenzivně. Například když nám nechtěli Julii pustit devět dní v USA z přístavu a mimo jiné ji zavřeli do karantény. Nezapomenutelná byla i amurská dálnice na východě Sibiře, která spíše připomínala naši polní cestu, nebo Údolí smrti, nejtěplejší místo Ameriky, kde nás stihla sněhová vánice. Úžasná byla i plavba po Karibských ostrovech. V mé mysli převažují tedy vesměs pozitivní zážitky, z nichž mnohé jsem popsal ve své knížce „Embéčkem kolem světa“. Ať už lidé žijí v Americe, Rusku nebo v Kolumbii, většina z těch, které jsme potkali, byla velmi přívětivá.

Jak vaše cesta probíhala?

Vyrazili jsme z Olomouce a téměř celou dobu jsme se jednoduše drželi východního směru. Jeli jsme přes Polsko, pobaltské státy, skrz celé Rusko do Vladivostoku, pak do Jižní Koreje a následně do USA, Mexika, Guatemaly, Hondurasu, Nikaraguy, Kostariky, Panamy, Kolumbie, Venezuely, Brazílie, Guayany. Odtud jsme se přes oceán vydali zpět do Belgie. Z Belgie do České republiky, do Olomouce, to už bylo, co by kamenem dohodil... Za sedm měsíců jsme celkově najeli asi 40 tisíc kilometrů.

Která oblast vás nejvíc zaujala? Viděl jste nějaké místo, kde byste si řekl: tak tady bych rád strávil více času?

To bych si řekl asi o každém místě, kde jsme se zastavili. Každý stát stojí za to navštívit a nějakou dobu v něm pobýt. Jenže to by člověk nebyl na cestě sedm měsíců, ale několik let, ne-li celý život. Velmi se mi ale líbilo například v Jižní Koreji, která je od nás kulturně naprosto odlišná. Vinou seriálu M.A.S.H. jsem původně měl o této zemi velmi zkreslenou představu; Korea na mne zapůsobila jako takové asijské Švýcarsko – na jedné straně je v této zemi překrásná příroda, na straně druhé je technologickou velmocí. Vše v této zemi

Ministr školství předal ...

„Vysokoškolské profesory jsou nejen špičkovými odborníky v dané oblasti, ale především učiteli – pedagogy a jako takoví mají velké zásluhy na výchově budoucích elit země,“ uvedl na úvod slavnostního aktu ministr školství.

Na návrh Vědecké rady UP byli jmenováni profesory také prof. Milada Polišenská, CSc. (Anglo-americká vysoká škola, o.p.s. v Praze), prof. Marián Reiffers, DrSc. (Prešovská univerzita v Prešově), prof. Lubomír Špaňhel (Université de Rennes, Francie) a prof. Marián Zouhar, PhD. (Univerzita Komenského v Bratislavě).

Profesora pro určitý obor jmenuje prezident republiky na návrh vědecké či umělecké rady vysoké školy podaný prostřednictvím ministra školství. V souladu s ústavou musí rozhodnutí o jmenování spolu s prezidentem potvrdit i předseda vlády.

Jmenování nových profesorek a profesorů probíhá obvykle na jaře a na podzim. Loni získalo titul profesora 77 akademiků. Podle sdělení MŠMT proběhne další kolo letos v létě.

Velena Mazochová

Další informace na www.msmt.cz

Mgr. Michal Vičar (vpravo) vystudoval na Masarykově univerzitě v Brně obor Psychologie. Nyní je posluchačem Kinantropologie v doktorském studijním programu Fakulty tělesné kultury na Univerzitě Palackého v Olomouci a věnuje se sportovní psychologii.

funguje jako na drátkách, lidé jsou tam velmi vzdělaní a pracovití. A v neposlední řadě mi zachutnala i tamní kuchyně...

Měl jste na cestě někdy strach?

Ani ne, já na to moc nejsem. Je sice pravda, že je ve Střední Americe obrovské množství zbraní a že tam snad každou benzinovou pumpu hlídá nějaký chlap s brokovnicí, ale běžní lidé vám nemají důvod ublížit. Snad větší strach jsem pocítil pouze na hranicích Brazílie a Guayany, když jsme spali v autě na parkovišti a v noci jsme byli probuzeni tím, že nám někdo klepal pistolí na okno a něco na nás portugalsky řval. Společně s bratrancem jsme rozespalí museli dát ruce za hlavu a nechat se prošťacovat. To bylo hodně nepříjemné... Záhy však vyšlo najevo, že to byli policisté v civilu a že ten humbuk byl proto, že hledali uprchlé vězně. Julie jim asi přišla podezřelá... Samozřejmě, že na světě je jistě pár oblastí, kterým je lepší se vyhnout. My jsme však taková místa nenavštěvovali.

Co vám cesta kolem světa dala?

Člověk by si řekl, že jsem měl spoustu času např. k tomu, abych si utřídl myšlenky. Ano, to je pravda, ale musím k tomu dodat, že po návratu domů se vše vrátilo do zaběhnutých kolejí. Člověk se jednoduše každodenním problémům a shonů těžce brání. Naším krédem však bylo, že sny jsou od toho, aby se žily. A my jsme si náš sen splnili. Už jen to vědomí, že když si za něčím jdete, tak toho můžete dosáhnout, mě v životě posiluje. Cesta kolem zeměkoule byla skutečně úžasná zkušenost. Doporučil bych ji každému, kdo má odvahu vyrazit. Za sebe říkám, nejnáročnější je odjet. Pak už je to legrace...

Ptala se Milada Hronová,
foto archiv Michala Vičara

Dokončení ze str. 1

Lednová produkce

Pedagogická fakulta

- Ludíková, L. (ed.): *Specifika edukace žáků se speciálními potřebami*. 1. vyd., 68 s. 95 Kč
Dostál, J. (ed.): *Nové technologie ve vzdělávání*. 1. vyd., 132 s. Neprodejné
Pallová, M.: *Grammatik für Fortgeschrittene*. Vydáno na CD. Neprodejné
Ludíková, L. a kol.: *Výstupy edukace žáků se speciálními potřebami ve vazbě na jejich pracovní uplatnění*. 1. vyd., 210 s.
Grecmanová, H. (ed.): *e-Pedagogium III/2011*. 196 s. Neprodejné

Filozofická fakulta

- Šucha, M., Charvát, M., Řehan, V. (eds.): *Kvalitativní přístup a metody ve vědách o člověku + CD*. 1. vyd., 332 s. Neprodejné
Vičar, J. (ed.): *Musicalogica Olomucensia 2011/14*. 130 s. 160 Kč
Esparza, D., Krč, E.: *Literatura e Identidad nacional*. 1. vyd., 118 s. 177 Kč
Hajdu, F.: *Hudební život v Mohelnici a Lošticích po r. 1945*. 1. vyd., 128 s. 190 Kč
Lyko, P.: *Die Orgel im Gebiet von Jeseník, Olomouc, Prostějov, Přerov und Šumperk in den Jahren 1860–1960*. 1. vyd., 142 s. 400 Kč
Arkhanhelska, A.: *Sexismus v jazyce: Mýty a skutečnost*. 1. vyd., 326 s. 100 Kč
Reiterová, E.: *Základy statistiky pro studenty psychologie*. Dotisk 3. uprav. vyd., 88 s. 127 Kč
Koucká, I., Kašpárková, J. (eds.): *Historica Olomucensia 40–2011*. 1. vyd., 160 s. 254 Kč
Stěpanova, L.: *Současný ruský jazyk: triumf verbální svobody*. 1. vyd., 190 s. 119 Kč
Havlíčková, M., Pracná, S., Štefanides, J.: *Německojazyčné divadlo na Moravě a ve Slezsku*. 1. vyd., 238 s.
Arkhanhelska, A. (ed.): *Aktuální jevy v současných slovanských jazycích a literaturách*. 1. vyd., 144 s. Neprodejné
Veselý, P. (ed.): *Internetové poradenství v praxi – kvalita a budoucnost*. Vydáno na CD. Neprodejné

- Dolejš, M., Charvát, M., Maierová, E. (eds.): *PhD existence II*. 1. vyd., 80 s. Neprodejné
Holeš, J., Chalupa, J.: *Romanica Olomucensia Vol. 23, num. 2/2011*. 204 s. 180 Kč

Institut celoživotního vzdělávání (FF)

- Špatenková, N.: *Gerontagogika*. 1. vyd., 84 s. Neprodejné

Cyrilometodějská teologická fakulta

- Pacner, S., Herciková, P. E., Mackerle, A.: *Podněty starozákonní literatury pro výchovu a formaci*. 1. vyd., 274 s. 180 Kč
Chalupa, P., Vlková, G. I.: *Svoboda ve vztahu k službě a poslušnosti*. 1. vyd., 178 s. 180 Kč
Hašto, J., Vojtová, H.: *Posttraumatická stresová porucha*. 1. vyd., 186 s. Neprodejné

Fakulta tělesné kultury

- Kudláček, M. (ed.): *Aplikované pohybové aktivity 2011 roč.2, č. 2*. 68. str. Neprodejné

Lékařská fakulta

- Kolář, M. et al.: *Microbiology II*. 2. vyd., 84 s. Neprodejné

Přírodovědecká fakulta

- Novotný, D., Adam, T., Adamová, K., Roubalová, L., Fellnerová, I.: *Prenatální a perinatální laboratorní diagnostika*. 1. vyd., 60 s. Neprodejné
Lapčíková, A., Divoký, V., Horváthová, M., Fellnerová, I.: *Laboratorní hematologie*. 1. vyd., 50 s. Neprodejné
Vrána, A., Fellnerová, I., Vránová, J.: *Imunologie a imunomodulační terapie*. 1. vyd., 72 s. Neprodejné
Fellnerová, I., Cvek, B., Fellner, M.: *Mezinárodní možnosti II*. 1. vyd., 54 s. Neprodejné
Voženílek, V., Dvorský, J., Húsek, D. (eds.): *Metody umělé inteligence v geoinformatice*. 1. vyd., 186 s.
Staněk, S. (ed.): *Mathematica 50 (2) 2011*. 146 s. Neprodejné

Ostatní

- Polák, A.: *Memoirs*. 1. vyd., 144 s. Neprodejné -věch-

ODBORY NA UP

Koordinační odborová rada VOS informuje

Oznamujeme všem čtenářům Žurnálu, že v této rubrice budou informováni o činnosti odborových organizací Univerzity Palackého v Olomouci. Také zde budou diskutována témata, které se dotýkají práv a nároků zaměstnanců UP. Budeme rádi i za vaše hlasy a podnětné náměty, které povedou ke zlepšení pracovního prostředí na naší univerzitě.

Co jsou vlastně odbory

Je to organizace, kterou tvoří sami zaměstnanci a která má za úkol chránit jejich zájmy.

Odbory vyjednávají se zaměstnavatelem kolektivní smlouvu, tj. dokument, který zaručuje zaměstnancům výhody nad rámec platné legislativy, mimo jiné určuje výši mezd, tvorbu a plnění sociálního fondu, výšku odstupných a další mzdové záležitosti. Například pouze kolektivní smlouva může zajistit delší dovolenou, než nařizuje zákon.

Odbory na Univerzitě Palackého

V současné době funguje na půdě Univerzity Palackého v Olomouci sedm základních organizací, které jsou reprezentovány Koordinační odborovou radou Vysokoškolského odborového svazu (KOR VOS). Tu tvoří představitelé základních organizací na UP, kterými v současnosti jsou: Mgr. Antonín Staněk, Ph.D. (ZO VOS Pedagogické fakulty), prof. PhDr. Marie Sobotková (ZO VOS Filozofické fakulty), Ing. Mgr. Martin Müller (ZO VOS Rektorátu UP), PaedDr. Zbyněk Janečka, Ph.D. (ZO VOS Fakulty

tělesné kultury), RNDr. Miloslav Závodný (ZO VOS Přírodovědecké fakulty), Anna Vodrážková (ZO VOS SKaM) a MUDr. Zdeněk Hložek, Ph.D. (ZO VOS Lékařské fakulty). Ze svého středu pak volí předsedu KOR UP. Dne 26. října 2011 na této pozici vystřídal dlouholetého předsedu PhDr. PaedDr. Václava Klápala Ing. Mgr. Martin Müller.

Stanovisko

Koordinační odborová rada UP se velmi rezolutně ohrazuje proti způsobu prezentování stanoviska Univerzity Palackého v Olomouci k připravované reformě vysokého školství. Domníváme se, že stanoviska v tak zásadních otázkách musí vycházet ze souhlasného postoje všech senátů UP i jednotlivých členů vedení celouniverzitní a fakultní úrovně.

Jako Koordinační odborová rada se vzhledem k obsahu a formě předkládání vládních návrhů reformy připojujeme k výzvě Karlovy Univerzity v Praze a stanovisku Rady vysokých škol.

Ing. Martin Müller

Diskuse • Názory • Ohlasy

Reakce na rozhovor prof. Cyrila Höschla pro Lidové noviny

Vážený pane profesore,

se zaujetím jsem si přečetl Vaše vyjádření pro víkendové Lidové noviny ze dne 21. ledna 2012, s jehož zněním se osobně neztotožňuji, neboť se domnívám, že věcné návrhy zákona o vysokých školách a souvisejícího zákona o finanční pomoci studentům by měly být staženy a dopracovány. Plně však respektuji Váš názor a tato záležitost není předmětem mého dopisu. Na konci textu mne však nepřijemně překvapilo Vaše následující vyjádření:

„(...) Nechci se nikoho dotknout, ale je diametrální rozdíl mezi tím, jestli získáte profesuru na Karlově nebo Masarykově univerzitě, a jestli si ji jdete udělat lacino do blízkého zahraničí. Jsou případy lidí, kteří by neodhabilitovali nejenom na Karlově univerzitě, ale ani v Olomouci, a jedou do Trnavy. Když pak ten titul váží úplně stejně, je to nespravedlivé. (...)“

Samozřejmě plně souhlasím s Vaším názorem, že podmínky pro habilitační řízení a řízení ke jmenování profesorem musí být srovnatelné, a rovněž se domnívám, že by váha uvedených titulů měla být stejná. Na rozdíl od Vás jsem však přesvědčen, že v oblasti lékařských věd jsou podmínky pro získávání titulů docent či profesor na lékařských fakultách Univerzity Karlovy, Masarykovy univerzity a Univerzity Palackého v současné době na stejné úrovni, což je jednoduše ověřitelné při pohledu na veřejně přístupné informace, které se uvedených řízení týkají (v případě LF UP viz <http://www.lf.upol.cz/menu/veda-a-vyzkum/habilitace-a-profesury/formulare-zadosti-a-kriteria-pro-hr-a-pr/>).

Rád bych Vás požádal o informaci, z jakých zdrojů vycházíte při tvrzení, že úroveň habilitačního řízení a řízení ke jmenování profesorem je na Lékařské fakultě Univerzity Palackého v Olomouci na nižší úrovni. Domnívám se, že tímto prohlášením znevažujete nejen kvalitu a objektivitu činnosti Vědecké rady LF UP, mimo jiné složené z 1/3 z externích členů, ale všechny docenty a profesory v České i Slovenské republice, kteří absolvovali svoje řízení před Vědeckou radou LF UP. Jako člen Rady pro výzkum, vývoj a inovace jistě víte, že LF UP patří k 5 % nejúspěšnějších vědeckých organizací v ČR a mezi lékařskými fakultami dle hodnocení RVVI za roky 2006–2010 zaujímá 4. místo. Jsem přesvědčen, že dobrá úroveň pedagogické, vědecko-výzkumné a léčebné činnosti existuje nejen v Praze a v Brně, ale i v Olomouci. Současně bych Vás rád pozval na kterýkoliv jednání Vědecké rady LF UP, abyste v dalších prohlášeních mohl vycházet z vlastní zkušenosti ze současné doby.

Vzhledem ke skutečnosti, že Vaše vyjádření bylo zveřejněno v Lidových novinách, poskytnu svou reakci Žurnálu UP a dalším sdělovacím prostředkům.

S pozdravem
prof. Milan Kolář, děkan LF UP

Pozn. red.: Rozhovor s prof. Cyrilem Höschlem, DrSc., FRCPsych., ředitelem Psychiatrického centra Praha a přednostou Kliniky psychiatrie a lékařské psychologie 3. LF UK, byl publikován pod názvem „Protesty akademiků byly arogantní“ v Lidových novinách 21. ledna (www.hoschl.cz/files/4394_cz_LN%20210112.pdf).

ZURNAL
ONLINE III
www.zurnal.upol.cz

„Students for Students“ Anglofonní konference na PF UP

Zajímavé, po prezentační i odborné stránce kvalitní konference pregraduálních studentů nebývají v akademickém světě, zvláště pak v prostředí právnických studií, častým jevem. Jedna taková akce se pod názvem „Students for students conference on international law“ uskutečnila na Právnické fakultě UP na sklonku minulého roku. Její výjimečnost podtrhla nejen vysoká úroveň příspěvků, ale především skutečnost, že proběhla v anglickém jazyce. Koordinátoři projektu „Podpora cizojazyčného profilu výuky práva na PF UP“ (Law in English) společně se studentskou organizací ILSA Chapter Olomouc připravili zajímavý program věnovaný problematice mezinárodního práva veřejného i mezinárodního práva soukromého. Studenti se ve svých příspěvcích věnovali např. otázce slovensko-maďarského sporu Gabčíkovo-Nagymaros či tématu extra-teritoriálního užití síly ze strany států, právní analýze postavení zdi mezi Izraelem a západním břehem Jordánu nebo též problematice mezinárodních arbitráží. Prokázali tak, že jsou schopni na dobré odborné úrovni zpracovat nelehká témata mezinárodního práva a přiblížit je kritickému publiku přehlednou, ale zajímavou formou i v cizím jazyce. Jejich vystoupení také potvrdila cíl projektu Law in English, tj. zvyšovat jazykové kompetence studentů i pedagogů, nabídnout posluchačům PF UP modulovou výuku v anglickém jazyce, a vytvořit tak prostor pro seznámení s odbornou terminologií při řešení konkrétních teoretických i praktických otázek.

Akce vzbudila ohlas také u akademické obce Právnické fakulty. Jako hosté a pasivní účastníci se konference zúčastnili zástupci z řad studentů pregraduálních i doktorských programů i akademičtí pracovníci fakulty.

JUDr. Ondřej Hamulák,
Katedra evropského práva PF

Univerzita investuje osmdesát miliónů ...

Dokončení ze str. 1

Specializovaný modul mezioborových studií se bude skládat ze 30 předmětů. Svou nabídkou do něj přispívá pět fakult a centrální pracoviště UP. „Po schválení modulu příslušnými vědeckými radami budou tyto mezioborové předměty nabízeny jako součást všech akreditovaných studijních oborů na UP v podobě volitelných předmětů sloužící k rozšíření mezioborových vazeb a kompetencí, které přesahují rámec jednotlivých studijních programů,“ vysvětlil Pospíšil.

Projekt se významně dotkne pedagogů: získají finanční prostředky na radikální změny obsahu i formy svých předmětů. Díky komplexní nabídce školicích kurzů dostanou také šanci seznámit se s novými technologiemi a metodami. „Učitelé budou mít příležitost zcela nově připravit svůj předmět. Kvalita půjde radikálně nahoru, zejména u výuky předmětů kombinované formy studia. Řada akademiků se zúčastní odborných seminářů zaměřených na oblast informačních technologií, digitálních médií, distančního vzdělávání či výukových metod,“ dodal hlavní koordinátor projektu.

V současné době tvoří řešitelský tým zhruba padesát členů. Od března se rozroste o lektory tvořící studijní opory. Projekt se představuje na webových stránkách www.pomezí.upol.cz.

Lenka Skácelíková, foto na str. 1 Marek Otava

Akademické dny Univerzity Palackého 20. – 25. února 2012

Akademické dny Univerzity Palackého jsou tradiční oslavou výročí znovuoobnovení olomoucké univerzity, od kterého uplyne v letošním roce 66 let. V rámci Akademických dnů UP se každoročně koná Reprezentační ples UP, připraven je ale také další doprovodný program, který je určen jak akademické obci, tak široké veřejnosti.

Pondělí 20. února

DARUJ KREV S REKTOREM UP

Transfuzní oddělení Fakultní nemocnice Olomouc | 08.00 hod.

Akce propagující dobrovolné dárčovství krve v čele s rektorem univerzity. Rektor UP prof. Miroslav Mašláň a další členové vedení UP, studenti i zaměstnanci UP již podruhé dobrovolně darují krev na Transfuzním oddělení Fakultní nemocnice Olomouc. Všichni zájemci z řad akademické obce se mohou hlásit na [ondrej.martinek\(at\)upol.cz](mailto:ondrej.martinek(at)upol.cz) do 15. února. Přijďte darovat krev také! Akci pořádá UP ve spolupráci s o.s. Pomáháme pomáhat.

Úterý 21. února

ZVONY OLOMOUCKÝCH KOSTELŮ

Olomoucké kostely a chrámy | 15.00 hod.

Ve tři hodiny se rozezvučí zvony olomouckých kostelů (sv. Mořice, sv. Michala, sv. Václava, Panny Marie Sněžné). Již tradičně připomenou, že 21. února 1946 touto dobou zvěstovaly Olomoučanům, že byl přijat zákon o obnovení olomoucké univerzity, a naplnil se tak sen jejich předchůdců o univerzitním městě Olomouc.

GAETANO DONIZETTI: NÁPOJ LÁSKY

Moravské divadlo Olomouc | 19.00 hod.

Úsměvná operní komedie patří k slibným žánrům opery buffa (komické opery). V italském znění s titulky. Délka představení: 2,5 hod. Více na <http://www.moravskedivadlo.cz/opera-a-opereta>.

Středa 22. února

FISCHEROVSKÁ PŘEDNÁŠKA

prof. Ing. Pavel Hobza, DrSc. – Kovalentní a nekovalentní interakce v přírodních vědách

Aula Přírodovědecké fakulty UP | 11.00 hod.

Přednáška k poctě J. L. Fischera, k jejímuž přednesení vybrala univerzitní komise významného českého vědce z oboru fyzikální chemie prof. Pavla Hobzu, mj. též nositele ocenění Česká hlava za rok 2008. Více o přednáškách k poctě J. L. Fischera na <http://www.upol.cz/o-univerzite/fischerovske-prednasky/>.

Čtvrtek 23. února

OCENĚNÍ AUTORŮ MONOGRAFIÍ, MIMOŘÁDNÝCH PUBLIKAČNÍCH POČINŮ A STUDENTŮ UP

Aula Právnické fakulty UP | 14.00 hod.

Rektor UP na tradičním slavnostním ceremoniálu ocení autory monografií, mimořádných publikačních počinů a úspěšné studenty UP. Slavnostní akt s audiovizuálním doprovodem za osobní účasti oceněných zaměstnanců a studentů UP.

Pátek 24. února

6. KARTOGRAFICKÝ DEN V OLOMOUCI – KARTOGRAFIE A KRAJINA

Aula Přírodovědecké fakulty UP | 09.30 hod.

Výroční seminář o moderním pojetí tematického mapování v geovědných oborech na téma Kartografie a krajina.

SCHOLA LUDUS

Centrum praktických dovedností,

Dětská klinika FNOL | 09.00 – 14.00 hod.

Jednotlivé ústavy Fakulty zdravotnických věd UP představí všem zájemcům svou činnost v duchu motto „schola ludus“. Účastníci si tak hravou formou budou moci vyzkoušet práci s výukovými pomůckami či materiály.

Sobota 25. února

REPREZENTAČNÍ PLES UNIVERZITY PALACKÉHO

Regionální centrum Olomouc | 19.30 hod. | vstupné 450 Kč, pro studenty 350 Kč

Reprezentační ples Univerzity Palackého s TOP Bandem a sólisty v hlavním sále a cimbálovou muzikou Strážničan v Atriu. Na programu je také předtančení a ukázky společenských tanců. Vrcholem večera bude koncertní vystoupení Martina Chodúra. Večerem provází Pavel Hekela. Vstupenky v prodeji od 8. února 2012 v Konferenčním servisu UP, Biskupské nám. 1, tel. 585 631 053.

Změna programu vyhrazena.

Na všechny akce je vstup zdarma, není-li uvedeno jinak.

Žurnál UP, týdeník. Vydává Univerzita Palackého v Olomouci, Křížkovského 8, 771 47 OLOMOUC, IČO 61989592. Redakce: tel. 585 631 781, 585 631 782, fax 585 222 731, e-mail: velena.mazochova@upol.cz, milada.hronova@upol.cz, <http://www.zurnal.upol.cz>. Ročník 21, 2011/2012. Odpovědná redaktorka: V. Mazochová. Výkonná redaktorka: M. Hronová. Spolupracovníci redakce: O. Martinek, L. Skácelíková. Jazyková úprava: L. Skácelíková. Technická redakce: VUP. Členové redakční rady: F. Dienstbier, J. Fiala, R. Hanuš, F. Chmelík, J. Chrástina, M. Kolář, M. Malacká, H. Marešová, V. Mihal, T. Opatrný, T. Parma. MK ČR E 12524. ISSN 1804-6754. Tiskne Polygrafické středisko Vydavatelství UP. Uzávěrka 6. 2. 2012. Vychází 10. 2. 2012. Uzávěrka příštího čísla je 13. 2. 2012. Podávání novinových zásilek povoleno Českou poštou, s. p., Odštěpným závodem Severní Morava, č.j.: 3185/95-P/1 ze dne 21. 11. 1995.